

Universitätsbibliothek Paderborn

**Mechlinia Illustrata Luce Miraculorum S. Francisci Xaverii
Orbis Utriusque Solis Ac Thaumaturgi Chronicis Distichis
evulgata Anno M.D.C.LXVI.**

Grumsel, Gérard

Mechliniae, 1666

Elegia Septima. Olitor annorum 75. novennali Herniâ subitò liberatus.
Miraculum Approbatum Ab Illust[rissi]mo Ac Rev[erendissi]mo
Archiepiscopo Mechlinensi. 28. Novembris 1664.

urn:nbn:de:hbz:466:1-11918

In VnC qVI VVLgI VoCItas MIraCVLa nVgas:
 HæC qVoqVe nVnC nostro, sI potes, aXe nega.
 noCte nega steLLas aLræ fVLgere Coronæ:
 soLe nega rVtILas LVMen habere faCes.
 hVIC Ita sVbsCrIpsIt syLVæ VICe præsVLIIs AVtor;
 AC propriâ IVnXI It Vera sIgILLa ManV.
 hoC qVoqVe pæoniâ IVraVI It In arte MagIster,
 seV TongrIs qVIsqVIIs, seV GrVDIIsqVe fVI It.
 SIC noVa, XaVerI, MIraCVLa IVnge VetVstIs:
 Et pVLsa hæC totâ sIt proCVL Vrbe LVes,
 CVMqVe fVrens patrIæ CVnCtas prope sæVI It In Vrbes,
 TV popVLo, & CLypeVs CIVIbVs esto tVIIs.
 Vna qVoD effIgles VaLV It, pLVs DeXtra VaLebIt:
 InqVe sVo LVCent CLarIVs astra LoCo.
 At prIVs hæC noXas, LabesqVe eX Vrbe reVeLLe:
 HInC VenIt heI! tantI CaVsa CapVtqVe MaLI.
 SIC erIt hoC parIter MeChLInIa sospIte sospes:
 SIC erIt & CapItI bIna Corona tVo.

ELEGIA SEPTIMA.

Olitor annorum 75. novennali Herniâ
subitò liberatus.

MIRACULUM APPROBATUM AB ILLUST.^{mo} AC REV.^{mo}
ARCHIEPISCOPO MECHLINIENSI.

28. Novembris 1664.

SEX ego VVLgaVI ChronICO MIraCVLa VersV,
 QVæ pIVs hæC feCI It faVtor In Vrbe Pater.
 pLVra qVIDeM fVerant annaLlbVs apta VetVstIs,
 QVæ qVoqVe sVnt VIIs Vera probata notIs.

At

MIRACULIS S. FRANCISCI XAVERII.

57

In nunc, qui vulgi vocitas Miracula nugas:

Hæc quoque nunc nostro, si potes, axe nega.
Nocte nega stellas altæ fulgere Coronæ;

Sole nega rutilas lumen habere faces.
Huic ita subscrispsit Sylvæ vice Præfulis Autor;

Ac propriâ junxit vera sigilla manu.
Hoc quoque Pæoniâ juravit in arte magister,

Seu Tongris quisquis, seu Grudiisque fuit.
Sic nova, *Xaveri*, Miracula junge vetustis:

Et pulsa hâc totâ sit procul urbe lues.
Cumque furens Patriæ cunctas prope sævit in urbēs;

Tu populo & clypeus civibus esto tuis.
Una quod effigies valuit, plus dextra valebit:

Inque suo lucent clariū astra loco.
At priùs hâc noxas labesque ex urbe revelle:

Hinc venit hei! tanti causa caputque mali,
Sic erit hoc pariter Mechlinia sospite sospes:

Sic erit & capiti bina corona tuo.

ELEGIA SEPTIMA.

Olitor annorum 75. novennali Herniâ
subitò liberatus.

MIRACULUM APPROBATUM AB ILL.^{mo} AC REV.^{mo}

ARCHIEPISCOPO MECHLINIENSI.

Guilielmus
Ploegaeus
1662. 12.
Decemb.
Mechliniæ

28. Novembris 1664.

SEx ego vulgavi chronicō Miracula versu,

Quæ priùs hâc fecit fautor in urbe Pater.

Plura quidem fuerant annalibus apta vetustis,

Quæ quoque sunt visis vera probata notis,

H

At

MECHLINIA ILLUSTRATA

At VētVIt breVItas, hVIVs tItVLVsqVe Libelli:
 neC LICVIt nVMerIs Ista neC arte LoqVI
 TVnC LoqVar hæC breVIt, paVCIs VbI sIngVLa strIngaM:
 NVnC graVe nos rVrsVs posCIt & Vrget opVs.
 DebVIt hoC ChronICo LVsV, tabVLIsqVe referri;
 QVoD qVoqVe pLVs tItVLI, CVr referat Vr, habet.
 CaLX erIt hæC operIs: tV pIgnVs ID eXCipe, præsVL:
 sI LVbet, hoC fano De sene VoLVe sene X
 QVIppe qVIs eX aCtIs, ChronICIsVe reVoLVerIt VLLIs,
 QVæ MaLInatI sInt noVa faCta VIro?
 HIC oLItor nVnC rVrIs opes, nVnC VrbIs aLebat;
 CVM VIgor, aVt VItVs, par qVoqVe CorpVs erat.
 Ibat, & agrestI fInDebat Is arVa Llgone;
 Et pIa Congestâ grana tegebat hVMo.
 TeMporIbVs sata qVæqVe sVIs eXorta VIDebat:
 InqVe sVos frVCtVs IngenIosVs erat.
 Hos stIpVLIs brVMâ, VeI, aqVIs serVabat In æstV:
 Terrebat rapIDas trVXqVe priapVs aVes.
 HoC oLItore parens IgItVr poMona VIgebavt:
 CresCebat saLIens hoC oLItore Ceres.
 Et VarII fLores, & Lætæ VItIbVs VVæ:
 Et VItIDI qVIDqVID partVIt aVra sInV.
 BI s qVoqVe seX qVInos, & qVInqVe peregerat annos,
 HoC VbI fert DVrVM, qVærIt & artIs opVs.
 MVLta seD eVenIVnt, & qVæ bene fIXa pVtantVr,
 InstabILI parIter stantqVe, rVVntqVe rotâ.
 MagnaqVe CorporIbVs sVnt InfortVnIa nostrIs:
 VIX ea progressV sVnt DIVtVrna sVo.
 IaM prope seX DenIs aLIos seX IVnXerat annos;
 RVptVs & eX hortI fortè Labore fVIt.

VIsc-

At vetuit brevitas, hujus titulusque libelli:
 Nec licuit numeris ista nec arte loqui.
 Tunc loquar haec breviter, paucis ubi singula stringam:
 Nunc grave nos rursus poscit & urget opus.
 Debuit hoc chronicō lusu, tabulisque referri;
 Quod quoque plus tituli, cur referatur, habet.
 Calx erit haec operis: tu pignus id excipe, Præful:
 Si lubet, hoc sano de fene volve senex.
 Quippe quis ex actis, Chronicisve revolverit ullis,
 Quæ Malinati sint nova facta viro?
 Hic olitor nunc ruris opes, nunc urbis alebat;
 Cum vigor, aut virtus, par quoque corpus erat.
 Ibat, & agresti findebat is arva ligone;
 Et pia congestâ grana tegebat humo.
 Temporibus sata quæque suis exorta videbat:
 Inque suos fructus ingeniosus erat.
 Hos stipulis brumâ, vel aquis servabat in æstu:
 Terrebat rapidas truxque Priapus aves.
 Hoc olitore parens igitur Pomona vigebat;
 Crescebat saliens hoc olitore Ceres.
 Et varii flores, & lætæ vitibus uvæ;
 Et Viridi quidquid parturit aura sinu.
 Bis quoque sex quinos & quinque peregerat annos,
 Hoc ubi fert durum, quærit & artis opus.
 Multa sed eveniunt, & quæ bene fixa putantur,
 Instabili pariter stantque ruuntque rotâ.
 Magnaque corporibus sunt infortunia nostris:
 Vix ea progressu sunt diurna suo.
 Jam prope sex denis alios sex junxerat annos;
 Ruptus & ex horti fortè labore fuit.

VIIsCera ConVVlsâ VeLVt eX CoMpage fLVebant:
 Instar VeL pVerI VertICIs IngVen erat.
 HæC oCVLo ConIVX LVstrasse freqVentIVs, hæCqVe
 VIlsâ sVâ fertVr sIgnIfICasse ManV.
 HæC VVLgVs, CIVIsqVe probat, qVI serIa VoLVens
 ObVIVs hVIC Certo teMpore faCtVs erat.
 VIrlbVs: eXhaVstIs (Vt erat resVpInVs In herba)
 straVerat Is nVDâ Corpora fessVs hVMo.
 HInC neC CorpVs agio, neC erat ManVs apta LaborI:
 HortensIs posItO paLa Llgone IaCet.
 IVnCVs, & eXortæ CresCVnt pro frVCtIbVs VLVA;
 Et LoLIVM pratI qVILibet hortVs habet.
 FI It Miser Interea, VarlasqVe effVnDIt In artes,
 QVas prIVs hIC parVIIs qVæstIbVs aVXIt opes.
 has & Vt eVaCVet, non est CVrabIle VVLnVs;
 VInCItVr InCLVsIs ars qVoqVe fessa MaLIIs.
 BrVMa qVater teXIt nIVIbVs LoCa CVnCta soLVtIs
 (HæC noCet, & rVptIs aVra seVera VenIt)
 VIX patlenDa fero; sVperI, sVCCVrrIte, DIXIt:
 In CæLIIs IVgI CVnCta VaLetIs ope.
 SIn seCVs; ah VoLVCres VIIta hæC VanesCat In aVras:
 MVnVs erIt qVaVIIs VeL neCe posse frVI.
 HæC VIgIL, hæC pernoX, hæC perDIVs VsqVe VoVebat;
 ALtaqVe VoX ILLI pLena DoLorIs erat.
 NOX erat: eXCLaMat qVerVLIIs sIngVLtIbVs, eheV!
 ECqVIIs, ab hoC qVI nos Corpore soLVat, erIt?
 FI It strepItVs: sVrgVnt, VICInIa ConfLVIt ILLVC:
 AVXILIatRICes fert pla tVrba ManVs.

NeC

MIRACULIS S. FRANCISCI XAVERII.

61

Viscera convulsâ velut ex compage fluebant:

Instar vel pueri verticis inguen erat.

Hoc oculo conjux lustrasse frequentius, hæcque

Visa suâ fertur significasse manu.

Hæc vulgus, civisque probat, qui seria volvens

Obvius huic certo tempore factus erat.

Viribus exhaustis (ut erat resupinus in herba)

Straverat is nudâ corpora fessus humo.

Hinc nec corpus agro, nec erat manus apta labori;

Hortensis posito pala ligone jacet.

Juncus, & exortæ crescunt pro fructibus ulvæ:

Et lolium prati quilibet hortus habet.

Fit miser interea, variasque effundit in artes,

Quas prius hic parvis quæstibus auxit opes.

Has & ut evacuet, non est curabile vulnus:

Vincitur inclusis ars quoque fessa malis.

Bruma quater texit nivibus loca cuncta solutis

(Hæc nocet, & ruptis aura severa venit)

Vix patienda fero; Superil, succurrite, dixit:

In cælis jugi cuncta valetis ope.

Sin secus; ah! volucres vita hæc vanescat in auras;

Munus erit quâvis vel nece posse frui.

Hæc vigil, hæc pernox, hæc perdius usque vovebat;

Altaque vox illi plena doloris erat.

Nox erat: exclamat querulis singultibus, cheu!

Ecquis, ab hoc qui nos corpore solvat, erit?

Fit strepitus: surgunt; vicinia confluit illuc:

Auxiliatrices fert pia turba manus.

H 3

Nec

MECHLINIA ILLUSTRATA

NeC VaCVas qVoqVe VIrgo preCes Lare IVnCta propInqVo,
 NeC LeVibVs fVDIt Verba VehenDa notIs.
 XaVerI! Miserere VIrl VIX tanta ferentIs,
 GrataqVe pro VotIs Cras tIbI, DIXIt, ero.
 DIXIt; & eXhaVstos pLaCIDVs sopor oCCVpat artVs,
 Et reqVIes ægro CæLIItVs aVCta VenIt.
 LVX orItVr: pVLsat VICInI LIMIna VIrgo;
 QVIqVe seneX habeat? sCILICet ILLa rogaT.
 HVnC pLaCIDo VVLtV reqVIesCere fILia DIXIt,
 EX qVo noX pLenâ Ceperat astra rotâ.
 TVnC qVoqVe, repLICVIt VIrgo haC, fLens popLIte fLeXo
 Pro patre, XaVerIo Vota preCesqVe DeDI.
 LIbero Me VotIs: VoLVCrIsqVe CIratioN eVrI
 CVrrIt eqVIIs VotI soLVere VInCLa sVI.
 QVa sIMVL Vt soLVIIt; VIres CreVere, sVoqVe
 ILia sVnt sVbItò CVnCta reVersa LoCo.
 QVI In VbI fInIerat VotI soLennIa VIrgo
 (Vera LoqVar, VerI VIX habItVra, fIDEM)
 EXILIt hIC stratlIs pVLso proCVL VsqVe DoLore:
 NeC CapIt eXIgVas sanVs oVansqVe Dapes.
 NVnC Veteres CVrVIIs Versate LIgonIbVs hortos,
 NVnC aMat hIC VItes eXCöLVIsse sVas.
 AVt serIt, aVt VIrIDes trIbVLoS eXtIrpat, & VrIt;
 AVt peragIt qVIDqVID fert oLlitorIs opVs.
 HVIC neqVe triIstIs hyeMs, neqVe nIX, neC AqVatICVs AVster,
 QVa qVe soLent rVptIs pLVra inoCere, noCent.
 ItqVe reDltqVe VIas, VeL paVCIs Conf ICIt horIs,
 QVoD neqVe VeL IVVenI Conf ICeretVr Iter.
 ID BrVXeLLa aLIas, aC pLenA AntVerpla VIDIt:
 TVnCqVe neC eXIgVo fasCe graVatVs erat.

qVIIn

MIRACULIS S. FRANCISCI XAVERII.

63

Nec vacuas quoque virgo preces lare juncta propinquo,
Nec levibus fudit verba vehenda Notis.
Xaveri! miserere viri vix tanta ferentis,
Grataque pro votis cras tibi, dixit, ero:
Dixit; & exhaustos placidus sopor occupat artus,
Et requies ægro cælitus aucta venit.
Lux oritur: pulsat vicini limina virgo;
Quique senex habeat? scilicet illa rogat.
Hunc placido vultu requietcere filia dixit,
Ex quo nox plenâ ceperat astra rotâ.
Tunc quoque, replicuit virgo hæc, flens poplite flexo
Pro patre Xaverio vota precesque dedi.
Libero me votis: volucrisque citatior Euri
Currit equis, voti solvere vincla sui.
Quæ simul ut solvit; vires crevere, suoque
Ilia sunt subito cuncta reversa loco.
Quin ubi finierat voti solennia virgo
(Vera loquar, veri vix habitura fidem)
Exilit hic stratis pulso procul usque dolore:
Nec capit exiguae sanus evansque dapes.
Nunc veteres curvis versare ligonibus hortos,
Nunc amat hic vites excoluisse suas.
Aut serit, aut virides tribulos extirpat, & urit;
Aut peragit quidquid fert olitoris opus.
Huic neq; tristis hyems, neq; nix, nec aquaticus Auster,
Quæque solent ruptis plura nocere, nocent.
Itque, redditque vias; vel paucis conficit horis,
Quod neque vel juveni conficeretur iter.
Id Bruxella alias ac plena Antverpia yidit:
Tuncque nec exiguo fasce gravatus erat.

Quin

QVIn VblI fortè noVos hIC eXCVtIt arbore frVCtVs;
 saLVVs, & ILLæso Corpore LapsVs hVMI est.
 Ergo noVennaLIs rVptVræ VInCVLa soLVIt;
 HæC Ita XaVerII CVnCta LeVante ManV.
 sIC age LVX BeLgI (teLLVs tIbI serVIt & Ether)
 HæC qVoqVe rVptVræ VInCVLa soLVe Mex.
 RVMpItVr heI! qVotIs DIVInI regVLa IVrIs!
 Et qVotIs IVrIs VVLnera rVptor habet!
 QVIs f Vror heV! nostro fastVs qVe eXtVberat orbe!
 VIta qVot & qVantIs DifflVIt ægra MaLIs!
 HoC qVoqVe sIC anIMos, Vt Corpora, VVLnere CVres;
 HæC VIrtVtIs erIt LaVs prIor VsqVe tVæ.

Synopsis Beneficiorum

S. FRANCISCI XAVERII
MECLINIENSIMUM THAVMATVRGI

EX APPROBATIONE ILLUST.^{mi} ARCHIEPISCOPI,
 Aliorumque Ecclesiæ Præsulum, eorumdemque Vicariorum
 Generalium.

ELEGIA PRIMA.

Gloria S.Xaverii ex febribus depulsis.

HA CtenVs hæC IVssVs popVLo MIrCVLa LVsI:
 Et tItVLo retVLI sIngVLa qVæqVe sVo.
 NVnC IVVat oCeAnVM VoLVCrI sVperare CarInâ;
 Et noVa XaVerII tot bene faCta LoqVI.
 QVæ LICet eXhIbItIs non sVnt Ita pVbLICa BVLLIs;
 VIsa taMen IVnCtIs sVnt qVoqVe Censa notIs.

Et

MIRACULIS S. FRANCISCI XAVERII.

65

Quin ubi fortè novos hic excutit arbore fructus;
Salvus, & illæso corpore lapsus humili est.
Ergo novennalis rupturæ vincula solvit;
Hæc ita Xaverii cuncta levante manu.
Sic age lux Belgî (tellus tibi servit & Æther)
Hæc quoque rupturæ vincula solve meæ.
Rumpitur hei! quoties divini regula juris!
Et quoties juris vulnera ruptor habet!
Quis furor heu! nostro fastusque extuberat orbe!
Vita quot & quantis difflit ægra malis!
Hoc quoque sic animos, ut corpora, vulnera cures:
Hæc virtutis erit laus prior usque tuæ.

Synopsis Beneficiorum

S. FRANCISCI XAVERII
MECHLINIENSIMUM THAVMATVRGI

EX APPROBATIONE ILLUST.^{mi} ARCHIEPISCOPI,
Aliorumque Ecclesiæ Præsulum, eorumdemque Vicariorum
Generalium.

ELEGIA PRIMA.

Gloria S.Xaverii ex febribus depulsis.

HAec tenus hæc jussus populo Miracula lusi:
Et titulo retuli singula quæque suo.
Nunc juvat oceanum volucri superare carinâ;
Et nova Xaverii tot bene facta loqui.
Quæ licet exhibitis non sunt ita publica Bullis;
Visa tamen junctis sunt quoque censa notis.

I

Et